

Utorok 7. 5. 2016 Vitajte vo Vietname

Keďže naposledy sme sa do Vietnamu nedostali, zastavila nás otázka na letisku: „Ukážite mi prosím pozývaci list.“, tentokrát sme sa pripravili. Cez ambasádu sme zaplatili 65€ a hrdo sme na letisku ukazovali papier. Keď mám pravdu povedať, ani sa mi nejako nechce. Podarilo sa mi naľahko zbalit'. Na letisku vždy hádam, koľko bude mať kufor. Teraz som sa pomýlila iba o 1 kg, mal 14. Let do Hanoju trvá iba 1,5 hodiny a po kúpení víz, ďalších 100€, sa po polnoci dostávame na hotel, v najstaršej časti mesta.

Streda 8.5. Starý Hanoi

Budím sa dolámaná, nejako som sa v noci nevedela uložiť. Ostatní spali fajn, až na to, že sa zobúdzajú o 6.00 a tešia sa na raňajky. Nechápem, ako je hotel rentabilný. Nie je to super miesto, ale je čistý, máme dostatok miesta pre deti a ešte nám aj pridali detskú postielku. V cene 20 USD na noc pre všetkých máme aj raňajky.

Vyrážame objavovať. Staré mesto je plné uličiek so starými domami, ktoré väčšinou nemajú viac ako 3-4

poschodia. Mám pocit, že prízemie každej budovy slúži ako obchod. Z hotela zabočíme do ľava a sme na topánkovej ulici, čo sa po pár metroch križuje s kvetinovou ulicou. Deň prejde rýchlo. Motáme sa uličkami, prezeráme pamiatky a zastavíme sa pri jazere, kde sa dajú kŕmiť ryby.

Prekvapí nás hodinový lejak. Je obdobie dažďu, čoho som sa trochu obávala. Leje ako z krhli, no, po hodine znovu výjde slnko. Vzduch je ľahší a dá sa dýchať. Večer nás ešte čaká plánovanie výletu na ďalšie dni. Hotel nám zabezpečuje auto, miesta na prespanie, jedlo aj lístky. Ráno treba vstávať o 6.00. Už teraz viem, ako budem frflať....nemám rada krátke dovolenky, lebo pre nabitý program sa veľa nevyspím...

Štvrtok 9.5. Ninh Binh

Dážď silno buchoce na okolité strechy. Striedavo utícha, aby sa o pár minút spustil v celej svojej sile.

Pohľadom na oblaky sa snažím uhádnuť, ktorým smerom sa búrka poberá. Ťažko povedať. Sivé mraky akoby stáli bez pohnutia nad zelenými poliami ryže, čo sa tiahnu medzi vápencovými kopcami vyrážajúcimi po jednom zo zeme. Z terasy 7-poschodového ošumelého hotela je na ne úchvatný pohľad. Sme v Tam Coc-u – bludiskom riečnych bludísk medzi zubmi skál. Doobeda sme si odčlnkovali Trang an aj s jeho 9 priechodnými jaskyňami. Slnko silno pálilo a do tmavých jaskýň sme sa tešili. Avšak, hneď v prvej sme pochopili, že horúci vzduch tam akoby stál. So sklonenými hlavami sme jasali nad trblietajúcimi sa stalaktitov, visiacich z nerovnomerného stropu. Tá krása však akoby ukrajovala z času omnoho rýchlejšie a lepidivé dusno sa dalo

vydržať. Ak by som trpela klaustrofóbiou, tak by som asi miestami z tesného priestoru zošalela. Prišlo mi, že sme v zabudnutej krajine. Všade sivá a zelená, ani stopa po modernej uponáhľanej dobe. Tato s plným nasadením vesľuje, aby pomohol našej sprievodkyne, staršej pani. Nemá ľahký život, každý deň vesluje celý deň v tej páľave. Prejdenie jazera a jaskýň trvá okolo 3 hodín. Predbiehami všetky ľodky. Potmehútsky sa smejem na Slávinovom súťaživom duchu. Aj tu sme museli byť prví...

Na obed sme dorazili do hotela The Long. Iba má 2 veľké postele a spolu s Gweni dobre najedená zaspím poobedie aj ja. So slabnúcim dažďom nastupujeme do auta a meníme plán. Vodič si už zvykol. Najprv bol vykoľajený, ale vďaka modernej komunikácii mu z hotela v Hanoji dávajú potrebné vysvetlenie. Uvoľní sa. Hľadáme jaskyňu Mua, nad ktorú by sa malo dať vyliezť na najvyšší dostupný kopec a pozrieť si okolie. Vedú naň prudké kamenné schody. Arlie najprv narieka a potom je na seba hrdý. Výhľad je pekný. Zeleno-žlté polia medzi tesákmi. Spokojne zídeme dolu a ako na potvoru vychádza slnko a na oblohe vyčarí dúhu. Pohecujem trochu tata: „Skús si to vybehnúť hore ešte raz. Tipujem, že to zvládneš pod 10 minút.“ Vidím iskričky a viem, že neodolá. Odštartujeme ho. O chvíľku vidíme ako sa malá bodka vznáša hore schodami a o 5 minút 28 sekúnd nám kýva zhora.

Tešíme sa na večeru. Milla si pochutnáva na krevetách, Arlan je na suchej ryži a Gwen ľahá slíže. Tato skúša všetko, dokonca aj zeleninu – uvarené zelené listy a la vechet'. Neverím vlastným očiam. Čaká nás umytie zubov a potom sa vytrácam na masáž. Stará pani okolo 60 si ma najprv ochytáva vo výtahu – predpokladám, že je to masérka. Na izbe mi ukáže na posteľ a potom si zapne televízor. Asi po 5 minútach pochopím, že otlapkávanie a hladkanie je masáž. Ale asi nemá význam niečo hovoriť, lebo nerozumie, teda aspoň sa tak tvári. Podľa napínavosti deja televízneho príbehu (vyzerá to ako vietnamská verzia „Jednoducho Márie“) sa odvíja aj intenzita masáže. Asi po ½ hodine prichádza 2. žena a ľahne si na posteľ. Chvíľu sa rozprávajú a potom sa nado mňa postaví. Ženy sa bavia. O mne.

Preberajú asi všetko, lebo masérka ukazuje na jednotlivé časti mojego tela. Sem tam ma matersky pobožká na vlasy. Asi takto nejako sa voľakedy cítili ženy, keď prišli k babici. Smejem sa, toľko pozornosti... Som zvedavá, čo budú robiť aj so Slavom. Najprv som ho chcela upozorniť a odhovoriť, ale tak nejako sa celkom bavím pri pomyslení, čo by tetušky porobili s ním.

Keď príde, je celkom spokojný. Stará pani už nemala službu a druhá bola celkom obstojná, aj keď pritom pozeral televízor ☺

Piatok 10.5. Ako sme spievali s gibbonmi

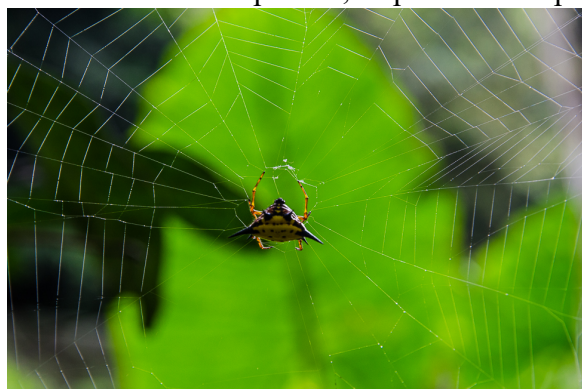
Z naplánovného raňajšieho člnkovania na Tam Coc nič nebolo. Nechcelo sa nám stávať. Ale tato nás nakoniec všetkých dostal z postele šteklením ešte pred 7. Po raňajkách sme smerovali do starovekého hlavného mesta Hua Lo. V podstate z neho už nič neostalo. Hrubý múr ochraňoval niekoľko chrámov, paláce a hrobky vládcov, čo sa tu počas 200 rokov v 10. a 11. storočí prestiedali. Samotné mini mesto ma nezaujalo, skôr jeho lokalita, na pláni chránená kopcami.

zabudli, kto opakuje po kom a nôtili árie.

O kúsok ďalej bolo centrum pre záchranu korytnačiek. Najmä pre mäkkopancierovú, čo je na pokraji vyhynutia. Číňanci ich všetky vyžrali. Aj tu sme si vychutnali motýle. Sezóna párenia je v apríli a máji. Ak je ich koncentrácia vtedy omnoho väčšia, tak si to predstavujem, akoby snežilo, lebo i teraz ich bolo neúrekom. Stačilo na chvíľu zastať a nejaký si sadol na hlavu. Stačilo ho potom iba chytiť za krídla.

Bolo iba niečo po 8 a už riadne pripekalo. Skryli sme sa do chládku auta a pokračujeme do najstaršieho národného parku Cuc Phuong. Je v nom umiestnené záchranné centrum pre primáty, z toho najvzácnejšie gibony, ako aj pre korytnačky. V pralese bolo horúco. Gweni sa mi lepila na chrbát, ale radšej tak, ako ju pustiť na zem. Všade bolo príliš veľa života. A nevedela som, čo je jedovaté a čo nie. Pavúky rôznych veľkostí a farieb boli zaujímavé. Ranger nám hneď povedal, že tie najväčšie sú jedovaté. Rozpätím mali do úctihodných 10 cm. Prekvapil ma všade prítomný paličkový hmyz. Bolo obdobie párenia a samčeka boli vždy menšie ako samičky. Arlie by si ich najradšej všetky zobral domov. Ich pohyblivé nohy a výzor suchej vetvy ho fascinoval. Niektoré mali nápadne tmavozelené klby. Skrývali sa pod každým listom. Gibony si nás chvíľu obzerali a keď Gwen radostne zapišťala, zopakovali to po nej. A tak sa začal koncert, kedy sme

Ešte pred obedom sme sa stihli presunúť do jaskyne „Prehistorického človeka“, kde sa našli nástroje a hroby 3 ľudí z 5. tisícročia pred Kristom. Museli sme do nej vyšliapať po mnohých prudkých schodoch. Pripomenuli mi pohrebisko na vysokej skale na Bohole. Nechápem, ako sa sem vtedy človek mohol vydriapať. Bez poriadnych topánok, ostré skaly som cítila aj cez hrubú podošvu.

Zabudli sme čelovku, no, jeden z domorodcom nám posvietil mobilom a dak sme sa dostali do jaskyne hlbšie o nejakých 100 metrov. Milla sa bála a nechcela sa pustiť. Stálo to však zato. Našli sme netopierov.

Ulepení sme nasadli do auta a čakali, kedy zastaneme na obed. Neskutočné. Uprostred džungle sme dostali na stôl chutné kuracie prsia, ryžu, domáce hranolky a zeleninový šalát. „No, vietnamská kuchyňa ma dostala. Lepšia ako čínska,“ poznamenal labužnícky tato.

Pripravoval sa na túru v pralese. Mali sme ísť pozrieť tisícročné stromy, 4 km tam a 4 späť. Dobré som nás všetkých nastriekala repelentom, nabalila vodu a ponorili sme sa do zelene. Fakt bol však ten, že na túru asi nechodí veľa turistov, chodník bol úplne zarastený. A....všade veľa 6 a 8-nohých pozorovateľov. Gwenni sa každú chvíľu za niečim natáhovala. Musela som jej pod pazuchami nasilu držať ruky, lebo jej bolo jedno, či je to jedovatý pavúk alebo chlpatá húsenica. Arlie s Millou boli vyplašení. Ešte nikdy neboli v tak hustej džungli a poznanie, že je všade toľko hmyzu ich mrazilo. Asi po pol kilometri sme prišli k miestu, kde sa chodník rozdejoval. Riziko stratenia sa bolo príliš veľké, tak sme to otočili. Decká však mali zážitok. Arlan si v klobúku odnášal pandravu, čo sa vedela stočiť do 2-centimetrovej guľičky. Počas následnej jazdy mu však padla niekde na zem. Zhrozene som si predstavovala reakciu nášho mestského nagelovaného vodiča....

Potom nás už čakala iba cesta do Mai Chou – údolie medzi kopcami s ryžovými poliami. Sem-tam sme po ceste zastali. Scenéria bola krásna a západ slnka čaroval s farbami. Keď sme sa dostali do údolia, bolo okolo 6 hodín večer. Ľudia pracovali medzi klasmi ryže. V jednom momente sme museli zastať, lebo rodina práve

mlátila vysušené klasy na elektrickom stroji uprostred úzkeho chodníka na ryžovom poli. Neodolali sme a pripojili sa. Mláťacky mašiny neúprosne kmitali a do lavóra sa sypala žltá ryža. Načiahla som sa do vreca a ovažovala. Hmmmm. Jedno zrno som ošúpala a na moje prekvapenie bola ryža mäkkučká. Keď dorobili, mašinu odtiahli z chodníka a my sme zaparkovali pre Home Stay. Prekvapili ma malé chatky uprostred zelenej pustiny. Boli plne klimatizované a v kúpeľke mi padla sánka pri pohľade na vaňu.

Keď deti spolu s tatom zaspia, sadnem pred chatku a píšem. Všade je pokoj. Pokoj v duši.

Sobota 11.5. Zábava na ryžových poliach

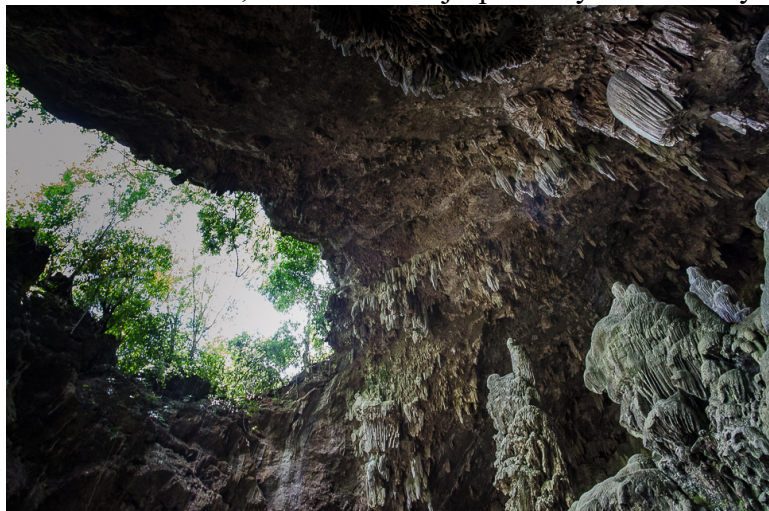
A to som si myslela, že si dnes pospím. Gwenni s tatom vstali o 6. Vonku to už bzučalo. Pred chatkou na poli pracovali dievčatá a tato nedokázal odolať. „Vstávaj, ideme fotiť,“ nadšene kričal. Gwenni bola už na poli a malými rúčkami trhala stebľa.

Bolo treba však dávať pozor, na poli sa dalo zapadnúť až po kolená do blata. Ryža potrebuje veľa vody. Keď zapadla Milla, chvíľu mi trvalo, kým som jej vylovila šľapku. Po raňajkách sme si prenajali bicykel

a motorku. Zobrala som Gweni do nosiču na chrbát. Tato Arlana a Millu na motorku. Chodníčky medzi políčkami boli dobre udržiavané pre oba prostriedky.

Cítila som radosť zo šliapania a kričali sme spolu s Gwenty, keď nás nadhadzovali na štrku, alebo keď nás tato predbehol a Arlanom, čo roztáhoval ruky naširoko akoby lietal. Po chvíli ma začal riadne bolieť zadok, lebo sa mi dostala iba taká stará hadrgačka bez prehadzovania. Ale užili sme si to. Skočili sme i na miestny trh, kde predávali kobilky s odtrhnutými krídlami a bzdochy. Až keď som videla vandel plný bzdoch, tak som si uvedomila, že ich smrad je podobný smradu bylinky cilantra, čo tak veľmi naznášam. Fuj, teda bzdochu by som nedokázala zjesť.

Po ceste cez polia som našla živočích, čo sa podobá na škorpióna – štúr. Pred obedom sme sa vrátili pred chatku. Gwenti s Arlim si našli zábavku a tato s Millou ešte skočili do jaskyne nad dedinkou. Našli tam obrovské kvaple.

Po obede sme vyrazili späť do Hanoja. Tešila som sa pri predstave, že budeme mať na večer zabezpečený babysitting. Moja odmena. Mala som v pláne si dať nejakú dobrú okrášľovaciú kúru na tvár. A pohárom dobrého vína by som tiež nepohrdla. Po tejto dovolenke budem musieť nejako dospieť....

Nedeľa 26.6. 2016 Koniec školského roka

Dni sú horúce a jediným útočiskom začína byť plaváreň. No, i tam je do obeda priame slnko bez tieňa. Pamätám si ako som dopadla minulý rok. Biele škvrny som mala ešte pár mesiacov. Tak si treba dávať

riadny pozor. Čas ide rýchlo, asi aj preto, že sa nám blíži výlet do Mongolska, na ktorý sa všetci tešíme. Vodič Chen, ktorého som našla cez Tripadvisor, nás bude čakať na letisku. Zároveň posledných pár dní školy. Pred pár dňami sme sa nasmiali na vystúpeniach. Alie spieval na plné hrdlo. Zapadol dobre medzi deti. Rok, za ktorý sa naučil základy

francúzštiny. No, fakt, že na obed ich vyzdvihujem domov a potom ich po 1,5 hodine nesiem späť, neznášal dobre. Posledný mesiac sa nechcel vracat', lebo sa mu nechcelo spávať. Od budúceho školského roka spánok nie je povinný. Už bude stredniak. Tak hádam to bude jednoduchšie.

Cez víkend bol u nás Sam, jeho rodičia išli na 1 noc do Hong Kongu. Keď šli večer späť, prečítal Arlie Samovu knihu Hľadá sa Nemo – po francúzsky. Nasmiala som sa, lebo každú stranu začal: „*Et ca, pfuuuuffff, il fait ca et ca. Regarde.*“ (*A toto, fuuuuuu, robí to a to. Pozri.*). Sam bol evidentne spokojný a vydržal celých 42 strán.

Inak to bola náročná sobota, lebo chalani sa naťahovali celý čas a to o všetko. Zaujímavé bolo, že Sam nás volal mom a dad, aj keď som mu povedala naše mená. Cítil sa lepšie, keď mal mamu a otca. Chichotala som sa, keď po ceste z pláže, kde ich tato nasáčkoval už o 7.30, kričal: „*Papa attant.*“

Slavi bol vynervovaný z neustáleho hašterenia a ja som si tiež želala, aby už zaspali a bolo chvíľu ticho... Milla rezignovala a určite si ďalšieho brata neželá...aspoň sa nebude na ďalšieho súrodenca pýtať ☺

Vo štvrtok som ukončila cvičiacu sezónu pilatu a power yoga. Na poslednú hodinu neprišlo veľa žien, len skálne účastníčky, ktoré vidia aj výsledky. Aurelia schudla 10 kg a Juliette nebola nikdy v takej dobrej forme, aj keď je pri tela. Náš cieľ, zvládnuť základnú pózu pilatu „nohy, ruky hore“ po dobu 10 sekúnd s dobrou fixáciou brucha, sme dosiahli. Tato si v to ráno zobral pol dňa dovolenky a prišiel nás zvečniť. Dievčatá ma prekvapili pekným čínskym šalom a náhrdelníkom.